

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנת יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

לפני כבוד השופט עלאא מסארווה

המבקשת: התנועה למען איכות השפיטה בישראל

נגד

המשיבים:

1. עו"ד פלונית.
2. הוצאת עיתון הארץ בע"מ.
3. איתי קרייף
4. עו"ד אפי נוה.
5. משטרת ישראל. 6. גלובס פבלישר עיתונות (1983) בע"מ

מטעם המבקשת: מר אריאל פורמנובסקי
מטעם המשיבה 1: עו"ד עדי כרמלי
מטעם המשיב 4: עו"ד גיא רווה

החלטה

1. לפניי בקשה לעיין מחדש, מחמת שינוי בנסיבות, בהחלטתו של כבוד בית המשפט העליון (כבוד השופט י' עמית) מיום 13.3.2019 לפיה נותר על כנו צו איסור הפרסום שניתן על שמה של המשיבה 1 בתיק זה.
2. המבקשת, "התנועה למען איכות השפיטה בישראל", עותרת להסרת צו איסור הפרסום שניתן על שמה של משיבה 1, וזאת לאור שינוי נסיבות המצדיק לשיטתה בחינה מחדשת של צו איסור הפרסום. השינוי חוזר להתמודדותה של המשיבה 1 בהליך בחירות פנים-מפלגתי לכנסת ה-25. לשיטת המבקשת, התמודדות משיבה 1 בבחירות פנימיות משנה את מעמדה של המשיבה מאדם פרטי לדמות ציבורית, ולכן, בהינתן מעמד חדש זה, גוברים עקרון הפומביות וזכות הציבור לדעת על זכותה של משיבה 1 לכבוד, לשם טוב ולפרטיות.

השתלשלות ההליך עד כה

3. על שמה של המשיבה 1 כחשודה בפרשה שכונתה בתקשורת "מין ומינויים" הוטל צו איסור פרסום. עניין זה הגיע עד לבית המשפט העליון. בבש"פ 1039/19 הוצאת עיתון הארץ בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנות יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

- נגד שופטת אלמונית (13.3.19) (להלן: "ההחלטה המקורית"), בית המשפט העליון (כבוד השופט י' עמית) החליט להותיר את צו איסור הפרסום על שמה של משיבה 1 על כנו.
4. החלטת בית המשפט העליון התבססה על אדנים שונים, בין השאר שייגרם למשיבה 1 "נזק חמור" כתוצאה מהפרסום, וכן העובדה כי משיבה 1 היא אדם פרטי, ולכן, מול הנזק החמור בפרסום לא עומד עניין ציבורי בפרסום זהותה.
5. עוד אזכיר שלהליך הנוכחי, קרי הבקשה לעיון חוזר בהחלטה המקורית, קדם הליך משפטי במסגרתו, ביום 17.7.22, כבוד רשמת בית המשפט העליון (ק' אזולאי), החליטה לדחות בקשה מטעם המבקשת לעיון מחדש בהחלטת המזכיר המשפטי שלא לקבל לרישום בקשה שהגישה לעיון מחדש בהחלטה המקורית. לאחר מכן, ביום 8.8.22 התקבלה החלטה של כבוד השופט ד' מינץ לדחות את ערעורה של המבקשת על החלטתה של הרשמת קרן אזולאי (בש"פ 5203/22 התנועה למען איכות השפיטה בישראל נגד פלונית (8.8.22) תוך הפניית המבקשת לפסוע בנתיב ההולם את לשון סעיף 70ג(א) לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984 (להלן: "חוק בתי המשפט") ולפנות לבית המשפט אשר נתן את הצו בבקשה מתאימה.
6. בהמשך ישיר לכך, ביום 16.8.22 הונחה לפניי הבקשה הנוכחית בה התבקשתי לעיין מחדש בהחלטה המקורית, כך שאורה על הסרת צו איסור הפרסום על שמה של משיבה 1.

דיון והכרעה

7. לפי סעיף 70ג(ב) לחוק בתי המשפט שעומד בבסיס הבקשה: "היה מבקש הביטול כאמור בסעיף קטן (א) צד לבקשה לאיסור הפרסום, עליו להראות נסיבות חדשות המצדיקות את בקשת הביטול...".
8. בשלב בו ניתנה החלטת כבוד בית המשפט העליון בהחלטה המקורית, המשיבה 1 הייתה בגדר חשודה בתיק (חשד למתן טובות הנאה למשיב 4 לשם קידום ענייניה האישיים או המשפחתיים). בית המשפט ביצע הבחנה בין המשיבה 1 לבין מעורבת אחרת בתיק ששמה פורסם. כבוד השופט עמית הוסיף וקבע כי אם יוחלט על הגשת כתב אישום נגד המשיבה 1 אזי נקודת האיזון עשויה להשתנות. המבקשת טוענת כי הנסיבות החדשות הן שינוי במעמדה של משיבה 1 מאדם פרטי לאדם ציבורי, דבר שמשליך על העניין הציבורי הגובר בפרסום זהותה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנת יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

9. אעיר בעניין זה, שהמשיבים טענו כי ניסיונה של המשיבה 1 להתברג במקום ריאלי בהליך הבחירות המקדימות לא עלה יפה, ולכן ממילא שיקול "הדמות הציבורית" איבד מכוחו, עד שהפך לבלתי רלוונטי. לטענה זו יינתן משקל מוגבל יחסית, שכן העיקר הוא שהמשיבה 1 פועלת במישור הציבורי הכללי, ללא קשר להצלחה במישור זה.

10. למרות האמור, ולאחר ששמעתי את טענות הצדדים ובחנתי אותן לגופן, מצאתי לדחות את הבקשה, מהטעמים שיפורטו להלן.

11. אין להכביר מילים על העיקרון הגדול בדבר פומביות הדיון. עקרון זה מעוגן בסעיף 3 לחוק יסוד: השפיטה ובסעיף 68 לחוק בתי המשפט. חשיבותו של עקרון זה כרכיב חיוני במשטר דמוקרטי איננה מוטלת בספק. במרכזו של עיקרון הפומביות עומדים חופש הביטוי וזכות הציבור לדעת (ראו למשל: בש"פ 6988/19 פלוני נ' הוצאת עיתון הארץ, פסקה 24 [פורסם בנבו] (26.11.2019) (להלן עניין "עיתון הארץ"). ראו גם: בש"פ 5759/04 תורג'מן נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(6) 658.

מעקרון זה נגזר גם החופש לפרסם ברבים את ההליך השיפוטי "לרבות פרסום שמותיהם של בעלי הדיון" (עניין עיתון הארץ, פסקה 24; בש"פ 2211/15 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 9 (14.4.2015).

ברם, פומביות הדיון המשפטי איננו ערך מוחלט, ומולו ניצבות זכויות הפרט לשם טוב, לפרטיות ולכבוד. זכויות אלו הוכרו בפסיקה כזכויות יסוד חוקתיות והן אף מעוגנות בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו.

ברור שהדימוי השלילי אותה תישא המשיבה אם פורסם שמה עלול ללוות אותה במשך כל חייה (ראו: עניין עיתון הארץ, בפסקה 25; עניין תורג'מן, בעמ' 670).

12. האיזון הראוי נמצא בכך שעיקרון פומביות הדיון הוא הכלל, בעוד איסור הפרסום הוא החריג לו. בהתאם לכך, הטלת איסור על פרסום פרטים מההליך המשפטי, לרבות שמם של המעורבים בהליך, תיעשה רק בנסיבות חריגות ומיוחדות (ראו: סעיפים 68(ב) ו-70 לחוק בתי המשפט. ראו גם: עניין עיתון הארץ, בפסקה 26), וחריגים אלו יש לפרש בצמצום (ראו: בש"פ 2211/15, בפסקה 9; בש"פ 2322/13 אברהם נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.5.2013)).

13. כאן המקום להזכיר שעסקינן בבקשה לעיון חוזר ולכן נקודת המוצא היא ההחלטה המקורית מושא הבקשה, והעיקר הוא בדיון סביב שאלת הנסיבות החדשות.

האם מתקיימות נסיבות חדשות ?

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנת יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

14. אני נכון לקבל את טענת המבקשת לפיה בעצם התמודדותה של המשיבה 1 בבחירות פנימיות, ולנוכח פעילותה הציבורית במישורים שונים, כפי שהובלטו בבקשה (מטבע הדברים אין להרחיב בעניין זה), כי אכן מדובר באישיות ציבורית ולא רק באדם פרטי.

ברע"פ 3973/19 שי פניני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.6.2016) פסקה 3, להחלטתו של כבוד השופט מ' מזוז, הובהר ש: "בית המשפט נתן דעתו לעקרון פומביות הדיון ולכך שמעמדו האישי של המבקש השתנה הואיל והעמיד עצמו לבחירה לתפקיד ציבורי חשוב ובעל השפעה, וכך גם נקודת האיזון ששימשה בעבר להוצאת הצו".

ניתן אף להסיק דברים דומים מדבריה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז מפסק דינה בעניין עיתון הארץ, פסקה 42: "נוסיף ונבהיר, בנוגע לטענות שעלו בעניין זה, כי אף מי שאיננו נבחר ציבור עשוי להיחשב כ'דמות ציבורית'".

אף כבוד השופט י' עמית בהחלטה המקורית, ציין בפסקה 14: "מצאתי להבחין בין שתי המשיבות ולקבל את הבקשה ככל שהיא נוגעת למשיבה 1, בשל מעמדה הציבורי כשופטת מכהנת".

15. לאור כל האמור, יש לראות במשיבה 1 כדמות פרטית שפעילותה במישור הציבורי הופך אותה לדמות ציבורית (במידה מסוימת), וזו אכן נסיבה חדשה שיכולה להצדיק הסרת צו איסור פרסום במקרים המתאימים.

האם די בכך שהמשיבה 1 היא דמות ציבורית כיום, כדי נסיבות המצדיקות הסרתו של צו איסור הפרסום על שמה ?

16. נגד משיבה 1 לא הוגש כתב אישום, והתיק נגדה אף נסגר בעילה של "חוסר אשמה". לכאורה, על רקע החלטת בית המשפט העליון, לאחר שהמשיבה 1 לא הועמדה לדין, כל שכן לאחר שהתיק נגדה נסגר סגירת התיק בהעדר אשמה, המשוכה העומדת בפני המבקשת (נסיבות חדשות) היא משוכה גבוהה. שכן עולה השאלה: האם קיים עניין ציבורי בהסרת צו איסור הפרסום על שמה של משיבה 1 גם כאשר התיק כנגדה נסגר מחוסר אשמה?

17. מוקד הדיון בענייננו, סעיף 70(ה1)(1) לחוק בתי המשפט, אשר מהווה אחד מהחריגים לעקרון פומביות הדיון:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנת יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

"בית משפט רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום או פרט אחר מפרטי החקירה, אם ראה כי הדבר עלול לגרום לחשוד נזק חמור ובית המשפט סבר כי יש להעדיף את מניעת הנזק על פני הענין הציבורי שבפרסום; הורה בית המשפט על איסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, יפקע האיסור עם הגשת כתב האישום נגד החשוד, אלא אם כן קבע בית המשפט אחרת".

במילים אחרות, הסעיף מבטא איזון בין הנזק החמור העלול להיגרם לחשוד עם פרסום שמו לבין העניין הציבורי שבפרסום. **הסעיף שותק לגבי מעמדו של הצו במצב של אי הגשת כתב אישום.**

בעניין עיתון הארץ, קבעה כבוד השופטת ד' ברק ארז כי פרשנות הסעיף במישור הסמכות היא:

"משהוצא צו איסור פרסום מכוח סעיף 70(ה1)(1) לחוק שלא צוין בו מועד פקיעתו וניתנה החלטה חלוטה בדבר סגירת תיק החקירה בענייננו של חשוד, הצו מוסיף לעמוד בתוקפו, אולם ניתן לפנות בבקשה מתאימה לבית המשפט שנתן את הצו לפי סעיף 70 לחוק, אשר נתונה לו סמכות להורות על הסרתו גם ביחס ל"חשוד לשעבר" (עניין עיתון הארץ, פסקה 34).

בהמשך לכך, במישור שיקול הדעת נקבע:

"הסרתם של צווי איסור פרסום דווקא במקרים הנוגעים להחלטה שלא להעמיד לדין היא בעלת חשיבות מכרעת מבחינת התרומה לעיצובו, איכותו והיקפו של הדיון הציבורי, ופרסום של הליכים אלו הוא חיוני להפעלת ביקורת ציבורית אפקטיבית על רשויות אכיפת החוק. חרף זאת, אין פירושו של דבר שלא יתקיימו מקרים חריגים שיצדיקו את המשך איסור הפרסום, וברי כי כל מקרה ייבחן לגופו" (עניין עיתון הארץ, פסקה 36).

אעיר שבעניין עיתון הארץ, אציין כי ההחלטה שם מתייחסת לתיק שנסגר בעילה של "חוסר ראיות", להבדיל "מהעדר אשמה".

האם לעילת הסגירה של התיק משקל לענייננו ?

18. הדעת נותנת שכאשר מדובר במי שאיננה עוד חשודה, לאחר שהוחלט שלא להעמידה לדין אלא לסגור את התיק נגדה, ועוד בעילה של "העדר אשמה", קיימת "הנמכה" ברמת העניין

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנת יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

הציבורי בפרסום שמה (ראו ע"פ 8225/12 חברה פלונית בע"מ נ' פלוני [פורסם בנבו] (24.2.2013).

19. לעילת סגירת תיק נודעת חשיבות רבה. לעניין ראו פסק דינו של בית המשפט העליון (כבוד השופטת ע' ברוך) בבג"ץ 6213/14 יעקב ארגמן נגד משטרת ישראל (2016):

"ברי כי מבחינתו של החשוד בעבירה, יש חשיבות עצומה לעילה שבגינה נסגר תיק החקירה נגדו: **בעוד שסגירת תיק בנימוק של היעדר אשמה מסירה את הספק בדבר חפותו של החשוד בעבירות**, סגירת תיק מן הטעם של חוסר בראיות מספיקות יש בה כדי להותיר ספק באשר לחפותו של אותו אדם (ראו: בג"ץ 4539/92 קבלרו נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(3), 50, 54 (1996); להלן: עניין קבלרו).
כך עולה גם מתזכיר חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים (תיקונים שונים), התשנ"ו-1996: "אין להסיק מהעובדה שתיק נסגר בשל היעדר ראיות מספיקות כי רשויות התביעה הגיעו למסקנה שלא נעברה עבירה בידי החשוד".

וגם מסעיף 10 להנחיות הפרקליט:

"**סגירת התיק בעילה של 'היעדר אשמה'** במקום בעילה של 'חוסר ראיות' [...] **נועדה למנוע מראית עין, שלפיה יש ספק בחפותו של האדם שנחשד באותו עניין, דבר העשוי לגרום לו עוול מיותר**".

20. אפנה בהרחבה להנחיות פרקליט המדינה מיום 14.1.2018 לעניין אמות המידה ושיקולי התביעה לגבי עילת סגירת התיק. הנחיות אלו עומדות על ההבדל המהותי בין סגירת התיק בעילה של חוסר אשמה לסגירת התיק בעילה של חוסר ראיות:

סעיף 7: "ישנן שתי משמעויות מרכזיות לעילת הסגירה. **האחת**, עניינה בזכות החשוד לדעת באיזו עילה התיק נגדו נסגר – דבר המשפיע, בין היתר, על תחושותיו ולעתים גם על תחושות משפחתו וחבריו. **השניה** – האופרטיבית יותר, עניינה בהשלכות עילת הסגירה על המידע שרשויות האכיפה וגורמים ציבוריים נוספים, רשאים על פי חוק להיחשף לו ולקחת בחשבון בגדר החלטותיהם".

סעיף 8: עילת הסגירה של "היעדר אשמה" נועדה למנוע מראית עין, הן של הגורמים השונים הרשאים לעיין במרשם הפנימי המשטרתי והן של החשוד, לפיה נותר חשד ממשי לגבי אשמתו של אדם. על כן, במקרה שזו עילת הסגירה, רישומו של התיק שנפתח נמחק מרישומי המשטרה הפנימיים. לעומת זאת, תיק שנסגר מ"חוסר ראיות", נותר רישומו ברישומי המשטרה הפנימיים, כדי שהמשטרה והגורמים האחרים המוסמכים לעיין ברישומי תיקים סגורים, יוכלו לראותו".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנות יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

עוד נאמר בבג"ץ 4539/92 קבלרו נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(3) 50, 54 :

"שמו הטוב של אדם הוא נכס יקר. חשד פלילי שהועלה נגד אדם הוא כתם שהוטל בשם הטוב. וכי מי לא ירצה להסיר כתם זה? לעניין זה, יש הבדל בין סגירת תיק בשל חוסר ראיות לבין סגירת תיק בשל חוסר אשמה, גם אם לא ניתן לכך פרסום ברבים. אפשר להבין ללבו של אדם, המשוכנע שהוא חף מפשע, כאשר הוא דורש כי חשד שהועלה נגדו יימחק לחלוטין, ובתיק שנפתח נגדו יירשם כי התיק נסגר כיוון שהתברר כי אין הוא אשם"

21. משמעות סגירת התיק בעילה של העדר אשמה, כפי שעולה מהפסיקה ואף מהנחיית פרקליט המדינה, היא שאין עוד חשד ממשי לגבי אשמתו של אדם, וכי לא דבק רבב פלילי במעשיו. על כן, רישומו הפלילי אף נמחק מכל רישום פנימי וחיצוני.

22. לכן, סגירת התיק בעילה זו מהווה לשיטתי, אף הוא, שינוי בנסיבות אשר מושך כוקטור נגדי אל מול השינוי האחר בנסיבות שעניינו העמדתה של המשיבה 1 עצמה לבחירה בהליך בחירות פנימי (הליך שלא עלה יפה לטענת ב"כ המשיבה). יתר הנתונים, היו קיימים בשלב מתן ההחלטה מושא הבקשה לעיון מחדש.

23. לאור כל האמור, אני סבור שהשינוי במעמדה של המשיבה 1, כדמות ציבורית במידה כזו או אחרת, מתאזן עם סגירת התיק בהעדר אשמה, כך שנקודת האיזון נותרה במקומה. לשיטתי, בנסיבות המקרה לפניי, ועל רקע טיב החשדות, פרסום שמה של המשיבה בפרשייה זו, גם כאשר לאחר שלא נמצא כל אשם פלילי במעשיה, עלול להטיל בה דופי ללא הצדקה.

24. בשולי הדברים, מצאתי שלא לדון בטענה להעדר מעמד של המבקשת בהליך, גם לנוכח התוצאה אליה הגעתי, וגם לנוכח המורכבות הכללית שסוגיה זו מעוררת (כך לשיטתי).

הבקשה נדחית אפוא.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

פ"ר 19-01-22968 תחנת יאח"ה - יחידה ארצית לחקירות הונאה נ' .

ניתנה היום, ח' תשרי תשפ"ג, 03 אוקטובר 2022, בהעדר הצדדים.

עלאא מסארווה, שופט